

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

[zapisz się](#)

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Patrz nie tylko w górę

„Telewizja śniadaniowa szuka naukowca - chemika z doktoratem, który opowie w programie na żywo, jak skutecznie umyć okna na święta” - to najzabawniejsze ogłoszenie, jakie zobaczyłam kilka lat temu na zamkniętej grupie fejsbukowej dla naukowców - popularyzatorów nauki. Film Netflix’a „Nie patrz w górę” („Don’t look up”) doskonale sztydzi

z zachowań współczesnych mediów i świata polityki, ale utrwała też fałszywe stereotypy dotyczące nauki i naukowców.

Gdy tylko zorientowałam się, że film „Nie patrz w górę” opowiada o komecie, która za sześć miesięcy na uderzyć w Ziemię, przypomniały mi się rozmowy z kolegą astronomem, który z nieukrywaną frustracją opowiadał o regularnych telefonach z różnych mediów, rozemocjonowanych wizją obiektu lecącego wprost na naszą planetę. Co jak co - przyzwyczailiśmy się już, że media uwielbiają nagłówki wieszczące katastrofę, bo one nakręcają ruch w sieci - dlatego więc autor scenariusza wybrał kometa jako przyczynę nieuchronnej katastrofy? Tak, film jest satyrą - ona ma to do siebie, że trzeba zebrać w jednym miejscu jak najwięcej „oczywistych oczywistości” i pchnąć je w kierunku absurdu, ale zarówno kometa, jak i apokalipsa, wydają się już mocno zgrane.

Przyznaję, że do napisania tego tekstu zmobilizowały mnie wstrząsająco poważne komentarze w sieci, których autorzy przekonywali o „głębokiej treści” filmu. Część komentujących uparczywie przypomina, że wszystko w filmie jest satyrą, ale jednocześnie ubolewa, że faktycznie nauka i naukowcy są ignorowani w dzisiejszym świecie przez media i polityków. Mamy w filmie rewelacyjnie zagrane sceny, w których dwójka naukowców - Randall Mindy i Kate Dibiasky (Leonardo DiCaprio i Jennifer Lawrence), próbuje przebić się przez format telewizji śniadaniowej, by ogłosić swoje odkrycie. Niestety ich temat przegrywa z gorącym newsem o zawodzie miłosnym sławnej piosenkarki. Ogromnym rozczarowaniem kończy się też wizyta w Białym Domu, gdzie pani prezydentka (Meryl Streep), stylizowana na Donalda Trumpa, cieszy się, że naukowcom nie przechodzi przez usta "100 procent pewności" co do przewidywanej katastrofy. Śmiać się czy płakać?

Jeśli w założeniu autorów filmu mieliśmy się śmiać ze wszystkiego i wszystkich, to również z naukowców. Ale postaci Randall Mindy i Kate Dibiasky zostały tak skonstruowane, że czujemy tylko współczucie, widząc ich nieporadność i sposób traktowania przez otoczenie. Urastają do rangi bohaterów, którzy wiedzą najlepiej, jak ocalić świat (kto się oprze wrażeniu, że nie ma w tym analogii do pandemii czy katastrofy klimatycznej?). Co prawda autor scenariusza wcisnął w kilka dialogów hasło „metoda naukowa” i „recenzja prac naukowych”, ale jakoś w całym filmie nie słyszymy o innych "kolegach naukowcach", podpisujących się pod odkryciem głównych bohaterów. W ten sposób utrwalony zostaje mit naukowca, który dokonuje odkrycia w pojedynkę, a potem dużą część jego życia zajmuje "przebiecie się" do szerszego grona odbiorców.

A skoro wspomniałam, że trudno powstrzymać się od nawiązań do bieżących wydarzeń, przytoczę przykład amantadyny i lekarza z Lublina, który mocno ją rozpropagował. Pisaliśmy w serwisie nauka.pap.pl, że w Polsce ok. 20 000 ludzi wykupiło lek, którego udowodnionym działaniem medycznym jest leczenie choroby Parkinsona, a nie COVID-19. W żadnym innym kraju taka sytuacja nie miała miejsca. Nie pomogły nawoływania innych ekspertów, by wstrzymać się z entuzjazmem do momentu zakończenia badań klinicznych. Nie pomogło rozpowszechnianie informacji, że bez przedstawienia solidnej dokumentacji medycznej żaden lekarz, który twierdzi, że amantadyna skutecznie zwalcza COVID-19, nie powinien być traktowany poważnie. Opinia pojedynczego naukowca nie ma bowiem nic wspólnego oficjalnymi komunikatami instytucji naukowych. Mimo tego głos jednego lekarza wywołał lawinową reakcję społeczną. A wszystko przez to, że naukę ciągle zamykamy w hasło „Eureka!”.

I nawet w filmie satyrycznym autor scenariusza nie odważył się rozbić tego śmiechem.

Źródło: pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/31040.html>

30-03-2026

[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia](#)

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

[Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...](#)

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

[Kierownik wyprawy polarnej](#)

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

[Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#)

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

Problem dezinformacji medycznej będzie narastał

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy